

Naročnina

vsaka letno 30 Din, polletne 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

V. LETO

Murska Sobota, 26. januarja 1936.

ŠTEV. 4

Naši komunisti

Beograjska in zagrebška policija je v zadnjem času odkrila tajne komunistične organizacije, ki so delovale po navodilih sličnih nedovoljenih boljševiških združenj v inozemstvu. Ob teh vesteh se pač vsakdo vprašuje: ali so tudi pri nas komunisti in kdo so to? Zato ni odveč če malo pogledamo v te vrste in spregovorimo nekaj besed o komunistih pri nas.

Po vzrokih zakaj se nekateri nagibajo h komunističnim načelom, jih lahko delimo v štiri skupine.

V prvo skupino spadajo redki duševni delavci (intelektualci), ki v želji, da se narodu pomagajo, iščejo nečesa, kar bi odpravilo zlo v kolikor to obstoja. Takih mislecev je bilo vedno, ki so sanjali o nekem dovršenem in idealnem življenju na zemlji. To so ljudje, ki delajo iz svojega globokega prepričanja, ki so ga dobili v znanosti, vendar ne stremijo po uresničenju svojih misli. To niso pravi komunisti, to so idealisti. A med njimi so tudi taki, ki niso niti idealisti. Ti se nikdar ne bodo izpostavljali, da bi z obstoječimi zakoni prišli navskriž. Nasprotno se ti drže v ozadju ter se okoriščajo z vsemi dobrotami obstoječega reda. Razen tega ti teoretiki komunizma ne jemljejo v obzir možnost uresničenja komunističnih načel, ter ne razglabljajo o posledicah, ki bi nastale, ako se bi današnja družba preuredila na komunistični osnovi. Kar je danes v Sovjetski Uniji, ni komunizem, niti ni doseglo onega učinka, ki bi bil v skladu z nazori teh ljudi.

Druga vrsta komunistov je pri nas doraščajoča mladina. To so mladi ljudje, z veliko željo po znanju. Čim bolj se njih znanje v šolah širi, tem večja je njih želja po novem znanju. Za vse kar je bilo in za vse kar se nam obeta, hočejo vedeti vzrok. Naše šole, a tudi mi sami posvečamo vse premalo pažnje tem mladim ljudem. Mladina hoče, da se ji nudi življenski cilj, da se ji objasni smisel življenja in da ji pomagamo, da vsak posameznik ustvari svojo ideologijo, ki ga bo v življenju vodila v vseh njegovih dejanjih. Vsa tista mladina, ki se ogreva v svojih mladih letih

za komunistična načela, pozneje, običajno v zrelejših letih, ko se jim razširi njihovo obzorje, in ko začno z pravimi očmi gledati življenje, opušča sleherno misel na komunizem, ki ne predstavlja nikako boljšo ureditev današnjega življenja in ki v ničemur ne odgovarja pravim potrebam našega naroda in našega človeka.

V tretjo grupo spadajo komunisti, ki smatrajo, da je to za današnji čas — moderno. Zanimivo je, da ti ljudje izhajajo iz onih vrst, ki bi občutili prvi in najhujši udarec, če bi prišlo do uresničenja komunističnih idej. To so deca bogatih starišev, ki žive v izobilju. Vseh dobrot so nasičeni, zato hrepenijo po nečem novim. Kakor se ogrevajo za film, boks i. t. d. tako se iz ničemurnosti oklepajo tudi komunističnih idej. A to ni komunizem, to je igranje komunizma iz nekkih kapric.

V zadnjo skupino pa spadajo ljudje, ki delajo proti današnjem družabnemu redu zato, ker so nezadovoljni z današnjim stanjem. Ti ljudje običajno nimajo nikaškega pravega znanja o komunizmu, niti se ne zavedajo kaj hočejo s svojim delom doseči. Zavedajo se le tega, da so nezadovoljni in da žele biti zadovoljni. Pripa-

dajo k vsem slojem prebivalstva, in njih število raste ali upada kakršno je pač trenutno stanje. Če bi odstranili njih vzroke nezadovoljstva, popravili njih gmotno stanje, bi ti ljudje brez premislekov zapustili vrste komunistov. Ti ljudje pa nudijo material komunističnim agitatorjem za akcijo in oni se žrtvujejo za ideje, o katerih komaj kaj vedo in postajajo mučeniki svojega pomanjkljivega znanja. Komunistični agitatorji jim govorijo vedno o tem, kako bi se z uvedbo komunizma njih življenje izboljšalo, slepijo jih z lažnimi obljubami in kot primer navajajo Sovjetsko Unijo, v kateri so v zadnji dobi zgradili toliko in toliko železnic, tovarn i. t. d. A nihče ne pove tem ljudem, da so te železnice in fabrike zgrajene na kosteh bednih delavcev, ki so jih gradili v najtežjih življenskih okoliščinah. Komunisti tudi pripovedujejo koliko žita je izvozila Sovjetska Unija, a pri tem zamolčijo, da je radi tega v velikih pokrajinah razsajal glad.

In če pogledamo v našete vrste naših komunistov vidimo, da niti ena ne predstavlja resno nevarnost, ker nimajo pogojev za obstoj, še manj za razvoj. To je naš komunizem, ki od časa do časa da opravke policiji in nič več.

POLITIKA

Dr. Maček je ponovno izjavil, da se bo po svobodnih volitvah pogajal za rešitev notranje-političnega vprašanja in predvsem hrvatskega vprašanja z onimi političnimi faktorji, ki jim bo večina Srbov izrazila svoje zaupanje, če bodo pripravljeni na pogajanja.

Vse zveze in vse odnošaje je dr. Maček prekinil z frankovci zaradi nesporazumov z nekaterimi voditelji frankovcev, ki so zahtevali od njega, da ne stopi v nobena pogajanja z Beogradom in naj bi se pripravljale pobune med narodom. Dr. Maček je te zahteve odbil češ, da je mogoče vse doseči mirnim putem s sporazumevanjem.

Po poročilih nekega dnevnika v Beogradu, so frankovci začeli izvajati razdiralno akcijo med narodom.

Načrt novega trgovinskega zakona je skupščinski odbor sprejel po dolgi debati v načelu in podrobnosti.

Zakonski načrt o gospodarskih zadrugah je tudi že proučil to zadevni skupščinski odbor.

„Večina slovenskih krajev je prešla z izvajanjem sankcij me pasivne pokrajine, zato se bodo morali ti kraji pri razdeljevanju državnih podpor, kakor tudi pri davčnih razbremenitvah in drugih v poštev prihajajočih udobnosti upoštevati kot pasivni.“ Tako piše „Slovenski dom“ z ozirom na predstoječo gospodarsko konferenco, ki bo te dni v Ljubljani.

V nedeljo so bile v devetih občinah v naši banovini občinske volitve. V treh je bila vložena le po ena lista. Razven v eni občini, je povsod zmagala lista JRZ.

Vrše se priprave za pravilnik, ki se ima izdati k uredbi o razdolžitvi kmetov. Kmetijski minister je že sklical prve konference.

Da se reformira naše celotno šolstvo, ki se ima prilagoditi današnjim potrebam, se bo ustanovil ministrski odbor, ki naj prouči to vprašanje in predloži predlogo o tem ministrskemu svetu.

Na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje, je ministrski svet odobril 11 milijonov za prehrano, ker so dosedaj odobreni krediti nezadostni.

Takoj ko se sestane skupščina ji bo predložen načrt novega državnega proračuna, o katerem bo takoj nato pričel razpravljati skupščinski finančni odbor. Narodna skupščina pa bo med tem razpravljala o zakonskih načrtih, ki so jih v zadnjem času proučili posamezni njeni odbori.

Finančni minister je dostavil predsedstvu Narodne skupščine pismena pojasnila k predlogu proračuna za leto 1936—37.

V Drnišu (sev. Dalmacija) so kmetje preprečili shod poslanca Novakovića, na katerem je hotel govoriti o sedanjem političnem položaju.

V Londonu se je bila sestala pomorska konferenca velesil, ki je skušala najti sporazum vsaj za omejitve, če ne že za delno razorožitev na morju. Na konferenci so bile zastopane Amerika, Anglija, Japonska, Francija in Italija. Japonci pa so nenadoma zapustili konferenco ker jim niso ustregli njihovih želj, po večji oborožitvi, in s tem se je konferenca razbila. Posledica bo tega novo oboroževalno tekmovanje tudi na morju.

Zaradi bombardiranja švedske bolnice v Abesiniji po italijanskih ero-planih je švedska vlada, kateri so se pridružile tudi druge severne države, energično protestirala v Rimu. Italijani so se opravičili.

Po zadnjem govoru poljskega zunanega ministra Becka je pričakovati, da bodo napeti odnošaji med Čehoslovaško in Poljsko popustili.

Nemci so ponudili Rusom posojilo v iznosu 700 milijonov mark za dobo petih let. Govori se celo o nekem zbliznanju med Nemci in Rusi, kar seveda vznemirja Francoze.

Abesinci so pred dnevi doživeli velik poraz na južni fronti, kjer se je generalu Grazianiju posrečilo z tanki streliti abesinski odpor. Bitka je trajala tri dni. S tem so se Italijani izvilili iz klešč, kajti ves čas jim je pretila nevarnost, da jih Abesinci odrežejo od morske obale. Italijani poročajo, da je pri teh bojih padlo 4000 Abesincev.

Na severni fronti pa so že vedno Abesinci v premoči ter zada-

lajo Italjanom silne skrbi. Verjetno je, da bodo radi nezgode na jugu, še bolj pritisnili na severni fronti in vrgli Italjane daleč nazaj. Na severnem bojišču se nahaja tudi cesar sam, kar je znamenje, da bodo tam v kratkem velike bitke.

Nasprotno pa Abesinci zanikajo, da bi bila njihova vojska poražena na južni fronti, češ da je šlo le za neznatne praske sprednjih straž.

Tudi angleško bolnico so italjanska letala bombardirala za abesinsko fronto. Bolnica je bila v par minutah docela uničena, mnogo bolničarjev ranjenih, večina ranjencev pa ubitih.

Abesinsko mesto Ualdijo so italjanske bombe popolnoma porušile. 14 ljudi je zgorelo, koliko pa je pokopanih pod razvalinami pa nihče ne ve. Med ranjenci so po večini starčki, ženske in otroci.

V vzhodno Afriko je prejšnji teden plulo skozi Sueški prekop 8 italjanskih transportnih ladij s približno 15.000 novimi četami.

Malo odgovora Novinam

V 52. številki „Novin“ je pod naslovom: Murska Krajina in gospod Benko izšel članek, ki skuša na podel način blatiti našega poslanca. Ni nam znano kdo je to napisal, žal nam je le, da je ta napad izšel v listu g. Kleki Jožefa. Odkar obstoji naš list, smo vedno stali na stališču, da mora tudi v politiki vladati vsaj do neke mere poštenost. Vedno smo se proti svojim nasprotnikom borili s poštenimi sredstvi. Časi pa so danes težki. Nezadovoljstvo ljudstva je splošno in to ne samo pri nas, ampak povsod. In kam naj to vodi, če se v teh razmerah hoče dobiti izgubljeno zaupanje naroda na ta način, da se o svojem nasprotniku piše, da se je od svojega političnega dela obogatil, narod pa je pri tem postal siromašen. Pazite gospodje, ogenj ki ga netite med narodom, Vas lahko samih osodi!

Taka metoda rušenja svojega nasprotnika, je tem odvratnejša, ker dotični, ki danes mečejo blato na našega poslanca, prav dobro vedo, da se on od političnega dela ni obogatil.

Vsakomur, ki se malo razume na gospodarstvo, je jasno, da je v interesu ljudstva in države, da v današnjih težkih časih podjetja lahke vrste, kot je podjetje našega poslanca, uspevajo. Mnenja smo, da bi vlada morala podpirati podjetja take vrste, ako bi brez lastne krivde zašla v težkoče. Nedvomno pa je nam Prekmurcem v ponos in državi v korist, da je g. Benko vodil svoje podjetje v težkih časih tako, da ni rabil vladne pomoči. Če se je g. Benku, vsled izredne gospodarske sposobnosti, posrečilo pridobiti za naše blago nakatere inozemske trge, ali je to morda našemu ljudstvu v škodo? In kakšne bi bile posledice, če bi g. Benko bil primoran zapreti svojo industrijsko podjetje. Koliko ljudi bi bilo brez zaslužka! Kam bi naš kmet prodajal svojo živino? Prekmurje je zelo oddaljeno od velikih mest, kljub temu pa so cene živine pri nas iste, kot v bližini velikih mest. Ali je mogoče našemu ljudstvu v škodo, da denarni zavodi, pri katerih sodeluje g. Benko, še niso zahtevale zaščite?

Mogoče bi pa bilo dobro, ako bi Novine objavile stanje raznih gospodarskih in denarnih zavodov, pri katerih ne sodeluje g. Benko, da vidi ljudstvo ali ni mogoče kdo drugi tudi malo pripomogel k osiromašenju našega ljudstva in ne le g. Benko!

V kolikor nam je znano hrani g. Benko spisek tistih, ki so dobili od njega pomoč. Mogoče bi se našli v tem spisku tudi take ustanove in taki ljudje, ki stoje zelo blizu Novinam. Prav gotovo so prejela razna društva in razni potrebni posamezniki od g. Benka več podpore, kot pa stane enoletni tisk Novin!

Ko je leta 1923. kandidiral gospod Benko na listi sedajnega g. predsednika vlade, je smel biti član radikalne stranke. Danes pa po mnenju Novin ne bi smel biti v tisti stranki, katere predsednik je njegov prvi politični šef. Pri zadnjih volitvah smo mi točno povedali, zakaj se je g. Benko h koncu vendar le odločil za kandidaturu. Prav gotovo je pri zadnjih volitvah kandidat Novin užival mnogo večje simpatije najbližje okolice g. Jevtiča, kakor pa g. Benko.

Kaj pa če bi nam Novine pove-

dale, kdo se je pri zadnjih volitvah od vsvoje prejšnje stranke bolj oddaljil ali gospodje okoli Novin od bivše S. L. S. ali pa g. Benko od bivše radikalne stranke?

Mnenja smo, da je tudi gospod Bajlec moral preskočiti večji jarek, da je od bivših Bojevnikov lahko prišel v JRZ, kakor pa g. Benko.

Kako pa je g. Benko prišel do bogastva, katero mu Novine zavidaajo, pa bodo ljudstvu lahko povedali tisti, ki vedo v kakem stanju je prevzel občino Murska Sobota kot župan in v kakem stanju jo je izročil svojemu nasledniku. Prav tako lahko pričajo tudi tisti, ki z njim sodelujejo v raznih gospodarskih in denarnih institucijah. Eno pa je gotovo: v Prekmurju bi bilo mnogo manj siromakov, ako bi imeli več takih politi-

DOMAČE VESTI

MIMO NAS

V zadnjih dneh smo imeli že pravo pomladansko vreme. Dnevi so bili nekam čudno topli, nekateri cigani so si že znebili čevljev, s kolinami so prestali in baje so se našli že tudi ljudje, ki so svoje zimске sukne posuli z naftalinom in jih spravili za prihodnjo zimo. Skratka: v zraku je zadušale po pomladi... Res, prav krepko je duhtelo po naših ulicah, posebno po naši reprezentativni Aleksandrovi. Pripomniti pa moramo takoj, da je bil ta duh z predpomladnim nastrojenjem le toliko v sorodstvu, v kolikor se omenja pomlad v znani odi: Pomlad je spet, smrdi... i. t. d. Različni duhovi večkrat povzročijo, da se nehoče česa spomnimo, v tem slučaju smo se pač na pomlad.

Pa je v tej asociaciji vrzel. In še velika. To duhtenje ni le pomladen pojav, temveč je že nekaj let tesno zvezan z vsemi dnevi od januarja do decembra.

Rjava tekočina, ki od časa do časa pricurja iz dvorišča na Aleksandrovo cesto, vpliva silno ugodno na one, ki grejo mimo nje ali preko nje. Če si zamišljen, se gotovo iz zamišljenosti zdramiš, če hodiš sključeno, trzneš kot riba, če počasi korakaš, skočiš v dir, če si zaljubljen, kljub nežnemu razpoloženju krepko pljuneš, če si pijan, še strezneš, če si trezen, se oammiš, in še mnogo je vzrokov, ki spravljajo v intaktnost čustva in mišljenja vseh mirmoldočih. Le škoda, da tega niso deležni vsi meščani, ker gotovo se najdejo nekateri med njimi, ki imajo nahod. Ta jim seveda prepreči onih užitkov, ki so jih deležni suhonosci. Za to je tudi ta tekočina v zdravstvenih ozirih važen faktor, saj

kov kot je g. Benko in manj takih, ki take napade pišejo v Novinah.

Okolici Novin, posebno pa vnetim dopisnikom, ki hočejo postati bodoči voditelji Prekmurskega naroda, se jim pač ni treba razburjati. G. Benko jim ne zavida, niti jim je in tudi noče biti na potu k zaželjenim ciljem. Branil pa bo vedno to, kar služi prekmurskemu ljudstvu v napredek, posebno pa gospodarske panoge in to neglede na osebo, ki bi ga hotela pri tem ovirati. Bodočnost bo pokazala ali bo imelo prekmursko ljudstvo več haska od politične demagogije ali od stvarnega urejevanja tekočih gospodarskih zadev, ki se dandanes tako često menjajo. Tedaj bo ljudstvo tudi pravilno ocenilo vso gonjo, ki se jo danes uprizarja proti g. Benku in njegovemu podjetju.

služi za merilo in „kontrolno stanico“, pri kateri se lahko z vsa sigurnostjo prepričaš o jakosti eventualnega nahoda.

Pozabiti pa ne smemo še na eno dobro plat tega parfuma: učinek na tujce. Ta duh jih bo vedno spomnil na naš kraj in tako bodo raznesli ime našega mesta po mili domovini in to je vendar — reklama. Vzrokov je dovolj, da bi se spravilo še več te blagodejnosti na našo Aleksandrovo cesto in naprej po njenih kanalih.

Murska Sobota:

— Osebna vest. Gosp. ing. Eiselt Erik, tukajšni kmetijski referent in tajnik Zveze živinor. selekc. organizacij za svetloisasto govedo v M. Soboti, je na lastno prošnjo premeščen za profesorja na banov, kmetijsko šolo v Maribor.

— Društvom in organizacijam. Uprava Ljubljanskega velesejma vabi vsa naša društva, stanovske, kulturne, športne in gospodarske organizacije, da svoja zborovanja, ankete, izlete in prireditve postavijo v dobo, ko bomo imeli letošnji spomladanski velesej, to je med 30. maj in 11. junij. Obvestila o dnevih posameznih prireditev naj se pošljejo uradu Velesejma v Ljubljani.

— Spomenik Lukaškemu. Za naš grobni spomenik tragično preminulemu dnevničarju šoferju Lukašek Josip so darovali sledeči: Nabiralna akcija med prebivalstvom v Cankovi skup-

Elst:

Godovanje gospoda Alojzija Smole

Sodni pristav Alojzij Smola je bil oženjen in oče dveh otrok. Ker je bil silno dobrodušen, je prepustil vso oblast v hiši že od vsega začetka svoji ženi Anastaziji. Tako je vedno obveljala ženina na najmodernejše usmerjena želja. Že kar otroci so morali dobiti taka imena, ki jih ni v koledarju, da sta celo obe stari mamiči v arcu podvomili, če sta obe imeni krščanski, ko jih še nista nikdar čitali v pratiki in nikdar čuli od duhovnega gospoda, vsaj ne s prižnice. Pa gospa Anastazija je tako želela in bilo je vedno po njenem. Z leti je bilo še vse huje, kaj gospa Anastazija je hotela v družbo, je hotela toalete po najnovejši medi, domačo opremo po

najnovejšem okusu, da so jo mogle tovarišice in posetnice občudovati... Seveda gospod Alojzij Smola pri vsem tem ni bil kaj srečen, pa si ni znal pomagati...

In zgodilo se je, da se je bližal dan sv. Alojzija. Ni bilo tistega razpoloženja in veselja v hiši, kakor je pričakoval gospod Smola. Saj je bil on edini, ki je imel tako običajno ime, in zato ni čuda, da so na očetov god pozabili. Šele zvečer, ko sta šla gospa in gospod Smola v svojo vsakotjedensko družbo, so se prijatelji, ki imajo svoje koledarje vsaj v kuhinji, spomnili na imendan gospoda Smole ter mu želeli vso srečo... Kdo bi si ne mogel predstavljati presenečenja gospe Anastazije, kako neprijetno ji je bilo, da je pozabila na možev god, dvakrat neprijetno, ker je v prvi zaprepasčenosti kar vsej družbi priznala, da je na možev god pozabila... Prijatelji so jo pač tolažili, da obha-

janje godu že ni več prav moderno, a gospe Anastaziji je bila stvar le neprijetna...

Minevali so dnevi in življenje je teklo svojo pot... Od tistega godovanja je potekal ravno enajsti mesec, ko je opazil gospod Smola nekega jutra v maju skrivnostno šepetanje in hihitanje svojih otrok in nekako svečanost svoje žene... Po vzroku si ni upal vprašati, da bi ne kvaril dobrega razpoloženja pri domačem ognjišču; odšel je v urad, čeravno ga je grizla resnična radovednost, kaj pripravila doma njegova družina... Komaj je pričakal, da minejo uradne ure, vzjel je svoj klobuk in hitel domov, tako da je prišel par minut prej kakor običajno, da še ni bilo juhe na mizi in otrok ne iz žole...

Vsa žareča in v svoji najlepši obleki mu je prišla nasproti gospa Anastazija. Srčno ga je sprejela, objela in

poljubila. Presenečen je bil gospod Smola in je takoj izpraševal svojo vest po vseh datumih svojega življenja in ni vedel, odkod toliko ljubezni...

Žena je pa bila, kakor da je vse jasno, dogovorjeno, v redu: želela je, da mož pošlje po vino v bližnji gostilno... Šele sedaj si je upal gospod Smola vprašati, čemu bo vino, ko ga običajno nimajo na mizi. Skoraj huda je postala gospa Anastazija, a vendar je rekla, da mora biti vino, da bodo letos na moč stovesno obhajali god gospoda Alojzija Smole.

Gospod Alojzij Smola ni vzel saj je bil dobro vzgojen, tudi žalost se ni, saj je bil marsičesa navajen. Da pa bi v bodoče bil tudi v njegov hiši praznik sv. Alojzija v skladu s praznikom v koledarju, se je odločil, da bo kupil navzlic pomislekom gospe Anastazije ponižen koledar in ga obesil v kuhinjo vsaj za vrata...

255 Din, Martjanci 300 Din, Bogojlna 96 Din, Dobrovnik v Prekmurju 350 Din, Dolnja Lendava 435 Din, Bodonci 50 Din, Turnišče 113 Din. Nadalje so darovali pošta Črensovci 30 Din, Šalovci 20 Din, Apače 15 Din, Petrovci 10 Din, Hodoš 20 Din, Križevci pri Ljutomeru 4 Din, Gornja Radgona 40 Din, Sv. Lenart v Slovgor. 62 Din, Brumec Franjo 20 Din, Postl Mara 30 Din, Pintarič Jožef 10 Din, kapetan Lazarevič Tihomir 50 Din, Kuhar Mariška 50 Din, inspektor Lazar Lojze 30 Din. Skupno 1990 Din. Nadaljevanje darovalcev sledi. Vsem plemenitim darovalcem se odbor za postavitev spomenika najiskreneeje zahvaljuje. Da bi ti darovalci našli mnogo posnemanja!

— Ples S. K. Mure bo 1. febr. v vseh prostorih Sokolskega doma pod devizo „Jadranska noč“. Prostorji bodo originalno dekorirani. Obleka poljubna. Murina tradicionalna prireditev je znana po svoji domačnosti in neprisiljeni zabavi. Vsak udeleženec prejšnjih Murinih plesov se rad spominja na pristrčne zabave v krogu prekmurskih sportnikov. Prijatelj morja, plesa in neprisiljene zabave pripravite se na Jadransko noč 1. febr. ter pozabite takrat na dnevne nadloge.

— Rojstni dan kraljeviča Tomislava, pokrovitelja jugoslovanskega gasilstva, so počastili tudi naši gasilci na svečan način. V tuk. rim. kat. cerkvi so prisostvovali maše gasilske čete iz Murske Sobotice, Rakičana in Bakovec. Kraljevič Tomislav, drugorojenec Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljice Marije, stopa v deveto leto. 19. januarja 1928. ob 2.20 zjutraj so topovi oznanili prestolnici in vsej državi, da se je rodil drugi kraljevič, čigar začasno ime je bilo Andrej. Krst zdravega in krepkega princa je bil 25. januarja, v dvorski kapeli, izbrali so mu ime Tomislav, kum pa je bil preminuli angleški kralj Jurij. Kraljevič Tomislav se razvija zelo srečno, je za svoja leta prav krepak, odlika njegovega značaja je velika vedrost in na moč prikupna ljubeznivost.

— Nesreče. Dne 16. t. m. okoli 7 ure zjutraj je v Okoslavcih z nožem napadel Klobasar Ivan iz Ivanjskega vrha, delavca pri regulaciji Mure Elec Jožefa, doma iz Okoslavc. Elec je dobil vbode v pleča, prsa in v nogo. — Viničarka Rajh Ana iz Cubra je v samomorilnem namenu izpila večjo količino očetne kisline. — Oba ponesrečenca se zdravita v tuk. bolnišnici.

— Pretep. Prejšnjo nedeljo je bila plesna veselica v gostilni Čačinovič v Rakičanu. Veselje je trajalo dolgo v noč in ničesar ni motilo dobrega razpoloženja, dokler ni prišla v gostilno gruča fantov, med katerimi je bil tudi blapec Hajduk Štefan, doma iz Gančan. Začeli so se majhni prepiri, katerim pa nihče ni polagal večje važnosti. Z vinom pa so se duhovi razgreli in fantje so postajali vedno bolj nadležni tako, da je moral tudi gostilničar poseči vmes in delati mir. Slednjič, že proti jutru, se je družba, v kateri je bil Hajduk, odstranila iz

Angleški kralj je umrl.

Angleški kralj Jurij V., cesar Indije in vladar vseh ogromnih angleških dominionov in kolonij, je v torek zjutraj po kratki boleznini, mirno izdihnil. Čeprav so smrt kralja, v zadnjih dneh ko se mu je bolezen vedno bolj slabšala, pričakovali, je vest o smrti kralja Jurija globoko pretresla vse narode britanskega imperija. Njegova smrt je napravila silen vtis po vsemu svetu in londonski brzojavni uradi so preobremenjeni s sprejemanjem brzojavk, ki prihajajo iz vseh delov sveta ter dokazujejo, kako globoko je odjeknila kraljeva smrt tudi po vseh drugih državah.

Tudi naša prestolnica je pod globokim vtisom žalosti, ki je objela ves angleški narod. Na

gostilne. Kmalu za njimi pa je zapustil gostilno tudi sezonski delavec Horvat Mihael, doma iz Rakičana. Komaj je stopil pred prag pa so se fantje zgrnili krog njega, nekdo mu je posvetil z žepno svetiljko v obraz, omenjeni Hajduk pa je z nožem skočil na njega in mu zadal devet globokih vbo-dov in to: v hrbet, vrat, ramo in roko. Po krvavem dejanju so se fantje razbežali, Horvat pa je imel še toliko moči, da se je privlekel v kuhinjo, kjer se je zgradil. Odpeljali so ga takoj v soboško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Njegove rane so nevarne ter je njegovo življenje v opasnosti. Aretirani Hajduk pa se brani s tem, češ, da ga je Horvat pred hišo, brez vsakega vzroka napadel z nekim topim predmetom ter ga tako silovito udaril po glavi, da se mu je zmegnilo pred očmi. V hipni jezi je nato planil z nožem na Horvata. Koliko ran mu je zadal, tega se ne zaveda. Uvedena preiskava bo dognala resnico.

Gornja Lendava:

— Sokolska četa je imela v nedeljo 19. jan. svoj občni zbor. Po poročilih posameznih funkcionarjev se je izvolila sledeča nova uprava: Starosta: Koglot Jožef, šol. uprav. v Kruplivniku; podstarosta: Kerec Jožef, posest. v Gor. Lendavi; tajnica: Župan Ana; prosvetar: Beloglavec Vilibald; načelnica: Župan Danica; blagajnik: Hübl Pavla. V odboru so: Dr. Lukman, Jezovšek Emilija, Droč Anton, Bežan Rudolf, Vaupotič Ivan, Gomboc Jožef in Vitez Dora. Nova uprava jamči, da bo delo v društvu napredovalo prospah sokolske ideje.

— V pojasnilo. Doznali smo, da članek „Slovenskega Gospodarja“ z dne 27. decembra 1935 pod naslovom „Bolezni dopust našla nacionalcev“, ki je napravil pri nas toliko hrupa, ni pisan za G. Lendavo, ampak za Mursko Sobotico. Članekar se je namreč radi lažjega stališča poslužil te krinke in namenoma imenoval kraj Gor. Lendava namesto M. Sobotice. Priporočamo piscu članka, da se v bodoče ne

poslužuje takih grdih zvijač in na račun drugega kraja blati naš kraj. Lepa je le jasna in odprta borba, ne pa zakulisna!

— Jadranska Straža ima svoj občni zbor v nedeljo 2. febr. t. l. ob 15. uri v šoli. Člani, pridite polnoštevilno.

— Streljaška družina ima svoj občni zbor v nedeljo 2. febr. ob 11. uri v gostilni Maršik.

— Slabe ceste. Naš kraj je gofovo, kar se tiče urejenih cest, zadnji v srezu. Takega blata in „župe“ ne najdete zlepa na nobeni obč. cesti, kakor ga ima cesta od marofa pa tja do gasilskega doma. Tu je vsak prevoz nemogoč, vse obtiči v blatu in vendar se naši obč. moške ne zganejo.

— Sv. Jurij. V naši fari in najbrže tudi drugod razsaja v predpustnem času neka prav grda bolezen, ki je v veliko škodo ne samo našemu zdravju, ampak tudi našemu gospodarskemu napredku. Mnogo mladih parov si izbere ravno predpustni čas za vstop v zakonsko zvezo. Vse to je običajno združeno s pitjem in petjem, plesom in pijančevanjem, ki traja v nekaterih primerih pozno v noč in tudi do rane jutra. Mnogokrat opazujem takšne svatovske povorke, ki z godbo, Ivrikanjem in petjem korakajo po božji blagoslov za dolgo in težavno pot. Za povorko pa pogostoma stopa s ponosnimi koraki mlad, še šoloobvezen otrok. Po sklenjeni poroki krone povorka v gostilno, kjer se pleše, pijančuje in govori razne nesposobnosti. Mladoletnega šolarja, pa naj je deček ali deklica, se ob tej priliki sili k čezmernemu pitju, da ni prav nič čudnega, ako obleži na klopi, omamljen od vina in tobakovega dima. In posledice tega so nedogledne. Nedogledne so za dečka, ki je ta dan napravil mogoče prvi korak k pijančevanju, nedogledne so za deklico, ki ob takšnih prilikah pozabi vse zlate nauke njenih vzgojiteljev in nič čudnega ni, ako ji je v poznejših letih edina zabava ples in ponočevanje. Pazite torej stariši in pravočasno zajezite to bolezen, kajti: „kar se Janezek nauči, to Janezek zna!“

— Rogaševci. V nedeljo, dne 19. t. m. je naša streljaška družina ob polnoštevilni udeležbi članstva, v sobi gostilne Faflik, imela redni letni občni zbor. Izvoljena je bila nova uprava s predsednikom g. Poredošom Štefanom, šol. uprav. na Pertoci.

Med tednom

DOMA

Široko razpredeno tihotapsko družbo, ki se je bavila s tihotapstvom saharina in kresilnih kamnov za vžigalnike so odkrili v Čupriji. Družba je imela svojega stalnega dobavitelja v Mariboru, ki je skrbel za dovoz blaga iz sosednje Avstrije.

Sredi pesmi se je ustrelil v neki kavarni v Požarevcu Slovenec Anton Križnar, doma iz Slatine. Iz samokresa si je pognal dve krogli v glavo ter je bil pri priči mrtev.

Na slovesen način je bila v nedeljo izročena prometu nova železniška proga Veles—Prilep. Poleg številnih ministrov je otvoritvi prisostvoval tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in kneza namestnika Pavla.

Pravo pomladansko vreme že vlada v Surdulici, Limone dozorevajo, v vinogradih pa je še precej neobrnega grozdja.

Po najnovejši statistiki imamo izven meje domovine 2,175.000 rojakov. Med njimi je 350.000 Slovencev. Največ izseljencev je šlo tudi lani v prekomorske kraje in po poklicu je bilo med njimi največ kmetov.

Komunistični agitator je ustrelil v Zagrebu policijskega stražnika Ratajca, nekoga drugega redarja pa je hudo ranil. Zločincu so na sledu.

Delo Skopskega polja so od zadnjih poplav še vedno v vodi in se iz kraja v kraj ljudje še prevažajo s čolni.

V Ljubljani in okolici so v lanskem letu pokadili za 33 361.000 Din tobaka.

Na otoku Korčuli se je razpasla divjaška navada, da lovijo ptice pevke in selivke. Tega lova se udeležuje tudi šolska mladina. Vsako leto uničijo na tisoče ptic, ki jim služi v hrano. Tako navado imajo v Italiji. Sedaj bodo oblasti napravila temu početju konec.

34 občin primorske banovine dolguje občinskim zdravnikom na plačah 1,200.000 Din. Ta dolg predstavlja zaostanek iz dobe enega leta.

DRUGOD

Število brezposelnih v Švici je znašalo koncem decembra 118.775.

Nemci so spustili v morje novo križarko (vojno ladjo), ki tehta 10.000 ton.

V državi New-Jersey (Amerika) je umrla 81 letna beračica Ackermanova, pri kateri so našli 200.000 dolarjev v bankovcih.

Belgijski učenjak, profesor Piccard namerava v kratkem izvršiti nov vzlet v stratosfero. Skušal se bo dvigniti 30.000 m visoko, odkoder se tudi podnevi vidijo vse zvezde.

Neki delavec, ki je bil zaposlen pri gradnji ceste v Salamanki je domov prinesel dinamit, ki je ponoči eksplodiral. Delavec in sedem članov njegove rodbine so bili pri tem ubiti.

Strašna letalska katastrofa se je pripetila pri Goodwinu v državi Arkansas (Amerika). Veliko potniško letalo je padlo na tla v neko močvirje. Ubilo se je 17 ljudi. Nesreča je nastala zaradi tega, ker je letalo izgubilo propeler.

Dva nemška duhovnika, prošta Jürgensa in Viljem Lohrerja so te dni ustrelili v Rusiji. Oba duhovnika sta bila že dolgo časa v zaporih.

SOKOL

Čuvajte Jugoslavijo!
Vsemu članstvu!

Redni občni zbor Sokolskega društva Murska Sobota se vrši v soboto, dne 8. II. 1936 ob 20. uri v veliki dvorani Sokolskega doma v Murski Soboti.

Dnevni red je običajen in je razviden iz tozadavnega razglasa v telovadnici, nakar članstvo še posebej opozarjamo.

Dolžnost vsega članstva je, da se občnega zbora udeleži.

Zdravo!

Uprava S. d. Murska Sobota.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Rok vložitve davčnih napovedi.

Tem potom opozarjamo vse p. n. člane-trgovce, da poteče rok za vložitev davčnih napovedi, dne 31. januarja 1936. Zato priporočamo vsem p. n. članom, v kolikor še napovedi niso vložili, da to store čimprej in da se zato zglasijo v pisarni Združbe med uradnimi urami, kjer lahko prejmejo vse tozadavne nasvete za sestavo istih, kakor tudi za to potrebne tiskovine.

Aranžerski tečaj za izložbene aranžerje v Murski Soboti.

Združba trgovcev je priredila v času od 13. do 18. januarja t. l. aranžerski tečaj za izložbene aranžerje v posebni sobi restavracije g. Bac Ludvika v Murski Soboti. Kot predavatelj in vodja tečaja je bil g. Simončič Ivan, izložbeni aranžer iz Ljubljane, ki je s svojim nad vse zanimivim predvajanjem bil deležen splošnega priznanja.

Tečaj je obsegal po svojem sporedu vse osnovne pojme do najvišjih kombinacij moderne izložbe. Kako velikega pomena je bil tak tečaj za Mursko Soboto, kjer se do sedaj slični še ni vršil, nam ni treba posebej poudarjati, saj tudi število obiskovalcev samo zagovarja to dejstvo, kajti vseh prijavljencev je bilo 24 po številu.

Na tečaju so bile zastopane po svojih nameščencih sledeče tvrdke:

tt. Franc Čeh, Flegar Franc in Benko Koloman; tt. Brata Štitar & Hahn: Šebök Ladislav, tt. Ascher B. in Sin: Kúhar Štefan, Őri Geza, Šoštarec; tt. Kohna Samuel: Schöntag Pavel, tt. Cvetič Janez: Őri Joško, Flisar Franjo, Beznec Bela; za tt. Trautmann Aleksander: Sever Franjo, tt. Brata Brumen: Lačen Trezika, tt. E. in A. Helmer: Paurič Franjo, tt. Frim Ladislav: Kaufmann Josip, tt. Bat'a d. d.: Kössel Maks, Kseneman Nikolaj; tt. Sukič Jurij: Orsag Bela, tt. Tivar Obleke: Rosenberg Koloman, Preis Nikolaj; tt. Jonaš Janez: Lipič Ludvik, tt. Kr. Hirschl in Sinova: Rogan Herman, Šrimpf; tt. Ernest Štivan: Kalat Bela, tt. Zadruga drž. nameščencev: Šarkany Aleksander.

Vsi obiskovalci bodo prejeli o obiskovanju tečaja tozadevno potrdilo, katero bo izstavila Združba trgovcev v Murski Soboti ter bodo istim ta potrdila sigurno koristila pri nastopu novih službenih mest.

Ker je v današnjih težkih časih izložba že sama po sebi kot neko sredstvo za pospeševanje prometa in pridobitve čim večjega števila novih odjemalcev, se je Združba odločila, sporazumno z obiskovalci tečaja, da priredi v prvih dneh meseca februarja t. l. tekmovanje izložbenih oken. Tega tekmovanja se lahko udeležijo samo obiskovalci aranžerskega tečaja. Aranžer najokusnejše izložbe bo deležen lepe nagrade in radi tega opazamo v zadnjem času živahno gibanje okrog izložbenih oken, ker se obiskovalci tečaja pridno vadijo za predstoječe tekmovanje. Pripominjamo pa, da bo razdeljenih več nagrad in po raznih strokah.

KMETIJSTVO

Knjige Kmetijske matice so prišle. Dobite jih pri poverjeniku veterinarju Samecu. Izšle so 4 knjige. Koledar z bogato vsebino, zabavna knjiga „Samote“ od Bevka, „Novo kmetijstvo“ od ing. Palečaka in „Lan in konoplja“ od ing. Sadarja. Te štiri knjige stanejo 21 Din.

Vprašanja in odgovori.

Vpr. Krava je že par tednov močno zalijana. Poskusil sem že različna domača zdravila, pa brez uspeha. Od krave kar teče, je nasršena, ima upadle oči, je že tako oslabela, da že komaj vstane. Med drugim smo polagali tudi belo (strnišno) repo.

Odg. Vaša krava je obolela na zastrupljenju z oksalno kislino, katero je dobila v lupini in v čimbi bele (strnične) repe. Ta za našo živino strupena kislina je v precejšni množini v repni nati, v repni lupini pa celo malo, več je pa je v poganjkih, če imate repo na toplem. Živina pa za ta strup ni enako občutljiva. Nekatere krave prenesejo tega precejšne množine brez vsake škode, nekatere pa obole že pri najmanjši množini povžite oksalne kisline.

Oksalna kislina, ki je tudi v burgundijevi nati, draži želodec in črevesje, to je, da moti prebavo, zmanjša tek, živina postane zalijana (drialjava),

draži pa tudi obisti, radi česar nastopijo tudi motnje pri scanju, srce oslabi, nastopijo krči in krava pogine.

Zdravljenje: Najpoprej morate menjati krmo, torej vstaviti krmiljenje z belo repo ali burgundijo, mesto tega polagajte lešeno, otavo ali sečko. Na to krmo ji potrosite vsakokrat po eno žlico apnenega praha, ki nastane po razpadu živega apna. Če bi pa obolela krava ne hotela tega pojesti, ali če bi že več ne mogla, ji dajte po parkrat na dan po 1 l. apnene vode, to je vode, ki nastane nad pogašenim apnom, ako pa tega nimate, vzamite veliko žlico živega apna, ga raztopite na liter vode in ga ji vlijte skozi gobec v želodec.

Če ni prepozno, dokler je še srce zadostil močno, uspeh ne bo izostal.

V prihodnje pa takemu živinčetu, ki je za to kislino, ki je v repni in burgundijevi nati, pa tudi v malenkostnih množinah v repi (burguli) sami, nesmete več polagati take krme.

Pasja kuga.

Zadnji čas je obolelo v naši krajini nešteto psov na boleznih, ki je na deželi skoraj nepoznana.

Ta bolezen je pasja kuga, ki je zelo nalezljiva. Mlad pes se okuži tudi, če je bil le par trenutkov v prostoru, kjer se je nahajal bolan pes. Bolezen pa prenašajo tudi ljudje z obleko in obutvijo. Na tej bolezni obolijo le mlajši psi, psi na deželi, ki so bolj utrjeni, pa navadno to bolezen tako lahko prebolijo, da gospodar dostikrat niti ne opazi. Pač pa nastopa ta kuga jako hudo pri pomehkuženih mestnih pseh, letos pa je nekako posebno virulentna in je v hudi meri napadla tudi kmetijske pse in je že v dostih vaseh število psov decimirala. Vzrok tako močne razširjenosti te kuge bo najbrž letošnje toplo in vlažno vreme.

Pasja kuga pa po zakonu ni obvezna prijava.

Bolezen izbruhne kakih 7 dni po tem, ko se je pes okužil. Znaki te bolezni so zelo različni, ker se pojavlja v treh oblikah in sicer z obolenjem sluznic (oči, nosa, diha), prebavit ali z obolenjem živčevja ali pa s posebnim kožnim izpuščajem.

V začetku obolenja nastopi huda vročina, mnogokrat do 42°. Obenem z vročino nastopi neješčnost, onemoglost, diaka je nasršena, smrček je suh.

ŽEVJARJI,

KROJAŽI

in ŠIVILJE POZOR!

REDKA PRILIKA

Nekoliko komadov živalnih strojev levoročnih, flach in krojaških po izredno nizki ceni prodam. Zahtevajte takoj ponudbo, da ne bo prepozno!

Dospele so vse smučarske potrebščine.

Oglejte si zalogo. Cene zelo nizke.

RADIO APARATI PHILIPS IN HORNYPHON
po najnižji ceni na 18 mes. odplačilo.

V Vašem interesu je, da zahtevate čimprej ponudbo.

ŠTIVAN ERNEST Trgovina radio-aparater
in tehničnih predmetov
MURSKA SOBOTA

topel in često razpokan. Nekateri bolniki dobijo tudi napade bljuvanja.

Bolezen hitro napreduje in kmalu se pokaže slika kuge, kakšna bo nastopila.

Pasja kuga, ki ima za posledico kožni izpuščaj, je najmilejša oblika te bolezni. Izpuščaj se začne na notranji strani stegen, pod trebuhom, redkeje okoli gobca in oči, le malokdaj pa po celem telesu. Ta izpuščaj se javlja najpoprej kot majhne rdeče lise, ki se spremenijo že v teku enega dne v majhne mehurčke. Ti mehurčki so veliki kot proso ali grah in še večji. Posuše se hitro in se izpremenijo v kraste.

Kakih 8 dni po izbruhu bolezni se začnejo te kraste luščiti, na mestu krast ostanejo svetle brazgotine, ki pa se po malem zgubijo. Če se pa psi med boleznijo kraspajo, so kraste večje, pod njimi se gnoji in bolezen se precej zavleče.

Kot rečeno je ta oblika pasje kuge najmilejša, komplikacije pa nastopijo, če se bolan pes še bolj prehladi.

Največkrat pa se pojavi ta bolezen na očeh v obliki vnetja očesne veznice. Psi se neprestano solzijo in imajo oči večji del zaprte. Trepalnice so otekle, očesna veznica je vnetja in izloča sluzast gnoj, ki zleplja trepalnice. Izločevanje se poveča, izloček iz oči je pa redkejši in se izceja neprenehoma. Bolezen se rada loti tudi očesne roženice, kjer se napravijo gnojni tvorci. Ti tvorci preluknjajo dostikrat roženico, tako da oko pokvarijo.

Če se na obolelega psa zadosti pazi, ležati mora vedno na suhem, zračnem in toplem prostoru, potem ta oblika bolezni mine hitro in brez kakih posledic. Če pa nastopijo komplikacije, oslepi pes na enem ali obeh očesih, ali pa mu ostane kronični očesni katar (krvavo rdeča očesna veznica s sluzastim iztokom).

(Nadalj. sledi.)

Čepijeno trsje

raznih žlahtnih vrst: pošcip, dišeči traminac, žlahtnina, damascener, muškati, veltiliner, veliki rizling, biser od Chabe, na raznovrstnih amer. podlagah, se dobija pri Francu Seržen v Verzeju. Cena po dogovoru. 1

Lepa stanovanjska hiša,

ki ima 3-4 sobe z vodovodom in elektriko je na prodaj. — Polžvedbe pri: GUSTAV DITTRICH-u M. Sobota. 1

K odaji je v Polani, novo zgrajena hiša iz leta 1929 in zraven 3 orali zemlje. Polžve se v KMEČKI POSOJILNICI v M. Soboti.